

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy w Płocku oddalił wniosek Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. o orzeczenie wobec K. C. zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 5 lat (postanowienie k. 126).

Apelację od powyższego postanowienia wniósł wnioskodawca, zarzucając mu naruszenia przepisów:

1. art. 452 Prawa restrukturyzacyjnego poprzez stosowanie przepisów prawa upadłościowego w brzmieniu obowiązującym po wejściu w życie zmian w prawie upadłościowym wynikających z tej ustawy, tj. po dniu 01.01.2016r. w sprawie podlegającej (z uwagi na złożenie wniosku o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej przed tą datą) rozpoznaniu na podstawie dotychczasowych przepisów,

2. art. 373 ust. 1 pkt. 1 p.u.n., art. 374 i art. 21 p.u.n. w zw. z art. 452 P.r. poprzez niezastosowanie treści tych przepisów w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1.01.2016r. w sytuacji gdy z uwagi na złożenie wniosku o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej przed tą datą, sąd był zobligowany do stosowania tych przepisów w dotychczasowym brzmieniu, a w efekcie sąd przyjął błędnie 30 - dniowy termin do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, co prowadziło do uznania, że wnioskodawca nie wykazał prawidłowo upływu terminu przysługującego dłużnikowi do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości,

3. przepisu art. 328 § 2 w zw. z art. 361 i 13 § 2 k.p.c. polegające na braku wskazania w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia przyczyn, dla których Sąd faktycznie odmówił wiarygodności i mocy dowodowej przedstawionym przez wierzyciela dowodom w zakresie daty zaistnienia podstaw do ogłoszenia upadłości (faktycznie pominięto ustosunkowanie się do dat wskazywanych przez wnioskodawcę), winy i stopnia winy uczestnika, oraz skutków podejmowanych przez uczestnika działań (w szczególności obniżenia wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa upadłego i rozmiaru pokrzywdzenia wierzycieli), mimo iż faktycznie we wniosku będącym przedmiotem sprawy została przedstawiona przez wierzyciela zarówno argumentacja jak i dowody w tym zakresie, przy czym sąd ograniczył się do założenia, że nie wykazano dokładnej daty wypłacalności z uwagi na brak opinii biegłego, oraz że dłużnik nie ponosi winy z uwagi na to, że w sprawie zaległości Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. toczy się postępowanie przed sądem administracyjnym,

4. art. 233 § 1 k.p.c. przez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów w zakresie przedstawionego przez wierzyciela w rozpoznawanym wniosku materiału dowodowego dotyczącego daty zaistnienia podstaw do ogłoszenia upadłości, winy i stopnia winy uczestnika, oraz skutków podejmowanych przez niego działań, co mimo wskazania dowodów w tym zakresie doprowadziło do uznania przez Sąd tych okoliczności za nieudowodnione,

5. art. 244 k.p.c. w związku z art. 13 k.p.c. poprzez faktyczne (mimo zastrzeżenia o uznaniu przedstawionych przez wierzyciela dokumentów za wiarygodny materiał dowodowy i nie kwestionowania ich) odmówienie dokumentom urzędowym przedstawionym przez wierzyciela jako dowody w sprawie, wynikającej z tego przepisu wiarygodności i mocy dowodowej w zakresie ustalenia daty powstania podstaw do ogłoszenia upadłości, momentu powstania opóźnienia w wykonaniu przez uczestnika obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, istnienia i stopnia winy uczestnika, oraz skutków podejmowanych przez uczestnika działań i w efekcie uznanie, że wierzyciel nie udowodnił powyższych okoliczności, a mógł je jedynie wykazać dowodem z opinii biegłego,

6. art. 128 Ordynacji podatkowej, art. 239e w związku z art. 51§1, 21§1, i 3, oraz 47 §3 Ordynacji podatkowej poprzez ich niezastosowanie w związku z art. 373 ust. 1 pkt. 1 i art. 374 w zw. z art. 373 ust. 2 p.u.n. polegające na uznaniu z pominięciem treści wskazanych przepisów, że zaległość wynikająca z decyzji ostatecznej jest zaległością sporną (co

oznacza traktowanie tej wierzytelności jakby nie była wymagalna) co skutkowało uznaniem, że dłużnik nie ponosi winy za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości i doprowadzenie do stanu niewypłacalności,

7. art. 373 ust. 1 pkt 1 p.u.n. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że ustalenie opóźnienia w wykonaniu wynikającego z tego przepisu obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości wymaga ustalenia dokładnej daty niewypłacalności,

8. art. 373 ust. 1 pkt 1 p.u.n. w związku z art. 12 ust. 1 i art. 11 ust. 1 p.u.n. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji gdy zobowiązania dłużnika przekraczały 10% jego majątku,

9. art. 373 ust. 1 pkt 1 p.u.n. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji wykazania przez wnioskodawcę przesłanek wynikających z tego przepisu,

10. art. 374 ust. 1 p.u.n. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że wymaga on wykazania „dokładnej” daty powstania niewypłacalności,

11. art. 374 ust. 1 p.u.n. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji gdy Sąd uznał, że wierzyciel wykazał istnienie stanu niewypłacalności dłużnika,

12. art. 21 ust. 1 p.u.n. w związku z art. 12 ust. 1 i 11 ust. 1 p.u.n. poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że w sytuacji gdy zobowiązania dłużnika przekraczały 10% jego majątku nie zaszły podstawy do ogłoszenia upadłości.

Na tej podstawie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Płocku, ewentualnie o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uwzględnienie wniosku o orzeczenie pozbawienia K. C. prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres dziesięciu lat oraz zasądzenie na rzecz skarżącego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych (zażalenie k. 140-152).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy przeprowadził postępowanie dowodowe, ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy wydając orzeczenie. Przyjęte dla orzeczenia zakazu uzasadnienie jest trafne, a argumentacja właściwa, bo oparta na logicznych wnioskach wywiedzionych z dokonanych ustaleń.

Bezzasadny był podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. polegającego na wadliwej ocenie materiału dowodowego.

Wskazać bowiem należy, że przepis art. 233 § 1 k.p.c. przyznaje Sądowi swobodę w ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego, a zarzut naruszenia tego uprawnienia tylko wtedy może być uznany za usprawiedliwiony, jeżeli sąd zaprezentuje rozumowanie sprzeczne z regułami logiki bądź z zasadami doświadczenia życiowego. W niniejszej sprawie zasady z art. 233 § 1 k.p.c. nie zostały naruszone, gdyż ocena zgromadzonego materiału dowodowego i poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne zostały dokonane przez Sąd I instancji w sposób prawidłowy. Sąd Rejonowy przeanalizował wszystkie zaoferowane przez strony procesu dowody stosując dyrektywy z art. 233 § 1 k.p.c. i ocenił ich wiarygodność według własnego przekonania zgodnego z regułami logicznego rozumowania i zasadami doświadczenia życiowego, czego wyrazem jest uzasadnienie zaskarżonego wyroku. Sformułowany zatem przez skarżącego zarzut wadliwej oceny dowodów, jak również zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Analizując stanowisko zaprezentowane przez skarżącego wskazać należy, że podstawą orzeczenia o pozbawieniu prawa prowadzenia działalności gospodarczej i pełnienia niektórych funkcji jest udowodnienie przez wnioskodawcę,

iż zachodzi jedna z przesłanek wymienionych w art. 373 ust. 1 i 2 lub art. 374 pr. up. Przy czym, wbrew zarzutowi naruszenia art. 452 Prawa restrukturyzacyjnego (w zw. z art. 373 ust. 1 pkt. 1 p.u.n., art. 374 i art. 21 p.u.n.) zastosowanie miały przepisy ustawy w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 15 maja 2015 r. Prawo Restrukturyzacyjne (Dz.U.2015, poz. 978) obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 roku.

Należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 452 Prawa Restrukturyzacyjnego w sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy wpłynął wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że zakaz ten może być orzeczony na okres od roku do dziesięciu lat (ust.1), zaś w sprawach, w których po wejściu w życie ustawy wpłynął wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, działania lub zaniechania, o których mowa w art. 373 i art. 374 ustawy zmienianej w art. 428, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, ocenia się według przepisów ustawy obowiązującej w dniu ich wystąpienia (ust.2). Jeżeli jednak działania lub zaniechania, o których mowa w art. 373 i art. 374 ustawy zmienianej w art. 428 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które stanowią podstawę orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, miały miejsce zarówno przed dniem wejścia w życie ustawy, jak i po jej wejściu w życie, do oceny ich skutków stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 428 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą (ust.3).

Sąd Rejonowy trafnie ocenił, że w niniejszej sprawie niewypłacalność uczestniczki, na którą powoływał się wnioskodawca, nastąpiła przed wniesieniem wniosku (wnioskodawca wskazywał, że niewypłacalność istniała przynajmniej od 13 stycznia 2014 roku), ale ten stan trwał także i po jego złożeniu i zmianie przepisów z dnia 01 stycznia 2016 r. i przez cały ten okres dłużniczka nie złożyła wniosku o ogłoszenie upadłości. Zatem do skutków działania i zaniechania K. C. mają zastosowanie przepisy obowiązujące obecnie.

W myśl wzmiankowanego unormowania będącego podstawą prawną wniosku sąd może orzec przedmiotowy zakaz w stosunku do osoby, która ze swej winy będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy nie złożyła w terminie 30 dni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia upadłości wniosku o ogłoszenie upadłości (por. 21 ust. 1 pr. up). Przy orzekaniu zakazu sąd bierze pod uwagę stopień winy oraz skutki podejmowanych działań, w szczególności obniżenie wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa upadłego i rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli (art. 373 ust. 1 pkt 1 i 2 pr. up.). Sąd może orzec zakaz również wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, jeżeli popadł on w niewypłacalność w następstwie swego celowego działania lub rażącego niedbalstwa (art. 374 ust. 1 pr. up.).

Z art. 373 ust. 1 pkt 1 pr. up. wynika obowiązek wykazania przez wnioskodawcę niezłożenia przez uczestnika wniosku o ogłoszenie upadłości w terminie 30 dni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia upadłości, a zatem konieczne jest ustalenie w pierwszym rzędzie zaistnienia stanu niewypłacalności, w rozumieniu art. 11 ust. 1 puin, tj. stanu niewykonywania wymagalnych zobowiązań oraz chwili zaistnienia tego stanu. Kolejną z przesłanek zastosowania tego przepisu jest ustalenie, iż niezłożenie przez zobowiązanego wniosku o ogłoszenie upadłości w ustawowym terminie nastąpiło z jego winy.

Podstawę pozbawienia prawa stanowi zarówno wina umyślna, jak i wina nieumyślna w postaci niedbalstwa, polegającego na niedołożeniu należytej staranności wymaganej przez prawo. Kryterium pozwalające na ustalenie, czy zachowanie dłużnika było zawinione zawiera art. 355 k.c. Zgodnie tym przepisem dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju (należyta staranność). Ustanowiona w tym przepisie zasada ma podstawowe znaczenie dla ustalania wzorca wymaganego zachowania (miernika staranności) dla każdego, kto znajduje się w określonej sytuacji. Należy także podkreślić, że wina, o której mowa nie dotyczy zawinienia w doprowadzeniu przez dłużnika do stanu jego niewypłacalności. Istotne natomiast znaczenie ma fakt, czy i w jakim zakresie dłużnik jest winien niezłożenia w terminie wniosku o ogłoszenie upadłości. Winę w kontekście art. 373 ust. 1 pr.up. należy bowiem postrzegać jako naganny stosunek podmiotu do obowiązku zgłoszenia wniosku o upadłość, w odróżnieniu od winy w postaci celowego działania lub rażącego niedbalstwa skutkującym popadnięciem w stan niewypłacalności, o którym mowa w art. 374 ust. 1 pr. up. O celowym działaniu upadłego oraz osób wymienionych w art. 374 można mówić wtedy, gdy podejmowali działanie zmierzające do doprowadzenia swego przedsiębiorstwa do niewypłacalności albo co najmniej świadomie się na to godzili. Przy określeniu zaś, czy mamy do czynienia z rażącym niedbalstwem jako przyczyną niewypłacalności, należy zbadać, czy osoba, która ma być pozbawiona tych praw,

zachowała przy prowadzeniu działalności gospodarczej należyta staranność wymaganą przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Wnioskodawca, wbrew spoczywającemu na nim ciężarowi procesowemu nie wykazał przesłanek orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej wobec uczestniczki zarówno określonych w art. 373 ust. 1 i 2, jak i w art. 374 ust. 1 pr. up., wobec czego zarzut naruszenia art. 373 ust. 1 pkt 1 p.u.n., art. 374 ust. 1, art. 21 ust. 1 p.u.n. w związku z art. 12 ust. 1 i 11 ust. 1 p.u.n. uznać należało za bezzasadny.

Z zebranego materiału dowodowego, w szczególności dokumentów przedstawionych przez wnioskodawcę wynikało, że K. C. popadła w stan niewypłacalności, bowiem posiada zaległości w spłacie wymagalnych zobowiązań pieniężnych. W stosunku do K. C. zostały bowiem wydane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. następujące tytuły wykonawcze: w dniu 02.01.2014r. nr(...), w dniu 02.01.2014r, nr (...), w dniu 02.01.2014r. nr (...). Nadto uczestniczka posiada zaległości wobec wierzycieli, t.j. (...) Sp. z o.o., (...)S.A., (...) Sp. z o.o. sp. k.a., co było w sprawie bezsporne. Jednakże w oparciu o przedstawione dowody nie było możliwe ustalenie dokładnej daty, w której zaistniał stan niewypłacalność uczestniczki. Nie chodziło zatem o negatywną ocenę wiarygodności przedstawionym dokumentom urzędowym, a o to, że nie stanowiły one wystarczającej podstawy do określenia dokładnej daty powstania niewypłacalności dłużniczki, tym samym zarzut naruszenia art. 244 w zw. z art. 13 k.p.c. również okazał się bezzasadny.

Brak wykazania dokładnej daty, w której doszło do niewypłacalności dłużnika uniemożliwia ocenę kwestii dochowania terminu na zgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości.

Jako datę, od której niewątpliwie istniał już stan niewypłacalności wnioskodawca wskazał datę 13 stycznia 2014 roku, t.j. datę sporządzenia protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego z tego samego dnia. W tym dniu, jak wykazywano we wniosku z dnia 24.09.2015r. nr (...) - (...) (...) suma niewykonanych zobowiązań przekraczała 10% wartości majątku dłużnika. Łączna wartość majątku Dłużnika w tym dniu wynosiła nie więcej niż ok. 22.700 zł, podczas gdy wartość samej należności głównej wynikającej z decyzji Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w W. z dnia 27.09.2013r, nr (...) wynosiła wtedy 7.7454.614,73 zł.

Nie można jednak zaakceptować poglądu apelującego, iż nie jest istotne ustalenie daty powstania stanu niewypłacalności dłużnika i że wystarczające jest wykazanie przez wnioskodawcę daty, od której niewątpliwie już występował stan niewypłacalności i na tej podstawie, zdaniem apelującego, Sąd winien orzec o zakazie z art. 373 ust.1 p.u.n.

Dokładne określenie daty powstania niewypłacalności konieczne jest dla ustalenia po pierwsze, od kiedy zaczął biec 30 – dniowy termin na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości (poprzednio dwóch tygodni) i tym samym ocena winy uczestniczki w niedochowaniu tego obowiązku. Słusznie Sąd Rejonowy zaznaczył, że brak jest na gruncie omawianego unormowania domniemania winy dłużnika, a zatem w myśl ogólnej zasady przewidzianej w art. 6 k.c. w zw. z art. 373 ust. 1 pkt p.up. oraz art. 374 ust. 1 p.up., wnioskodawca, który żąda wydania orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej powinien udowodnić winę zobowiązanego w niezłożeniu wniosku o ogłoszeniu upadłości w ustawowym termin lub też winę w postaci celowego działania lub rażącego niedbalstwa w popadnięciu w stan niewypłacalności.

Podkreślenia wymaga, że obowiązkiem sądu przy rozpoznawaniu wniosku o orzeczenie zakazu w granicach wynikających z art. 373 ust. 1 p.up. jest wzięcie łącznie pod uwagę dwóch przesłanek: 1/ stopnia winy oraz 2/ skutków podejmowanych działań, wśród których ustawodawca wyartykułował w szczególności dwa konkretne skutki: a/ obniżenie wartości ekonomicznej przedsiębiorstwa upadłego i b/ rozmiar pokrzywdzenia wierzycieli. Ocena tych przesłanek nie może natomiast nastąpić w oderwaniu od odległości czasowej od powstania stanu niewypłacalności.

Dokładne określenie wymiaru i skutków ewentualnego niedochowania obowiązku w złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości ma szczególne znaczenie z uwagi na charakter środka prawnego, jakim jest orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, zbliżonego do sankcji karnej. W związku z tym sąd obowiązany jest do wszechstronnego ustalenia wszystkich okoliczności wpływających na wymiar ewentualnego zakazu. Nie można poprzestać na

świadomym ograniczeniu ustaleń faktycznych w tym zakresie. Wnioskodawca składając wniosek w trybie art. 376 p.up. musi mieć świadomość, że spoczywa na nim ciężar udowodnienia wszystkich przesłanek wynikających z art. 373 czy art. 374 p.up., bez możliwości ograniczania ich wyłącznie do zdarzeń dotyczących jego wierzytelności wobec dłużnika.

Przy ocenie podstaw do zastosowania sankcji wobec przedsiębiorcy oprócz stwierdzenia naruszenia obowiązków i jego następstw konieczna jest ocena strony podmiotowej naruszenia, a więc stopnia winy przedsiębiorcy. Od stopnia winy zależy z kolei wymiar orzeczonej sankcji. Wykładnia literalna ust. 3 art. 373 p.up. (słowa: „przy orzekaniu zakazu” oznaczają, iż sąd stwierdził podstawę do wydania pozytywnego orzeczenia) oraz celowościowa (cel prewencyjny tej instytucji polegający na eliminacji niesolidnych przedsiębiorców z rynku działalności gospodarczej we wszelkich jej przejawach określonych z art. 373 ust. 1 celem ochrony wierzycieli) wskazują, iż ust. 2 tego przepisu odnosi się do okresu, na jaki należy taki zakaz orzec. Ustawa przewiduje w tym zakresie możliwość orzeczenia zakazu od jednego do dziesięciu lat. Przy czym podkreślenia wymaga, że wina i jej stopień są nie tylko przesłankami decydującymi o zakresie i czasokresie pozbawienia praw, o czym stanowi ust. 2 art. 373 p.u.n., lecz przede wszystkim mają wpływ na decyzję sądu o uwzględnieniu bądź oddaleniu wniosku, bowiem orzeczenie zakazu przewidzianego w art. 373 ust. 1 p.u.n. ma charakter fakultatywny (por. m.in.: postanowienia SN: z dnia 13 stycznia 2010 r. II CSK 364/09, z dnia 11 grudnia 2008 r. IV CSK 379/08, z dnia 22 sierpnia 2007 r., II CSK 45/07).

Z uwagi na to, że brak było możliwości ustalenia dokładnej daty, kiedy powstała podstawa do ogłoszenia upadłości dłużniczki, przedwczesnym było przesądzenie, że w rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z celowym działaniem lub rażącym niedbalstwem ukierunkowanym na doprowadzenie do niewypłacalności. Co istotniejsze, wnioskodawca nie przedstawił ponadto na tą okoliczność dostatecznych dowodów, powołując się wyłącznie na treść Decyzji Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w W. z dnia 27.09.2013r. i 15.04.2014r., z których wynika, że przyczyną powstania zaległości podatkowych było posługiwanie się fakturami dokumentującymi fikcyjne transakcje. Skoro jednak decyzje te są skarżone przez dłużniczkę, nie sposób uznać je za dostateczny dowód na celowe doprowadzenie przez dłużniczkę do upadłości czy w wyniku rażącego niedbalstwa. Trudno też uznać moc wiążącą uzasadnienia decyzji administracyjnych dla ustalenia tej, kluczowej dla niniejszego postępowania, okoliczności.

W kontekście oceny winy istotną okolicznością w sprawie był również fakt zaskarżenia przez dłużniczkę decyzji ustalających wymiar zobowiązań podatkowych do sądu administracyjnego i oczekiwanie na wynik zainicjowanych postępowań.

Bez wątplenia wnioskodawca uzyskał tytuły wykonawcze przeciwko dłużniczce, które są podstawą prowadzonych przeciwko niej egzekucji. Jednakże oceniając kwestię winy uczestniczki nie można było pominąć faktu, że skorzystała ona z przysługującego jej prawa do zaskarżenia ostatecznych decyzji administracyjnych w drodze kontroli sądowej. Zaskarżone do sądu administracyjnego przez uczestniczkę zostało również postanowienie z 12 grudnia 2013 roku wydane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w P. nadające rygor natychmiastowej wykonalności decyzji z dnia 27 września 2013 roku, w której określono zobowiązanie K. C. w podatku od towarów i usług w łącznej kwocie 7.471.936,00zł. Wnioskodawca nie wykazał, aby droga sądowa zaskarżenia decyzji wyczerpała się, a orzeczenia wojewódzkiego sądu administracyjnego w ich przedmiocie stały się prawomocne.

Nie doszło do zatem naruszenia przepisów art. 128 w zw. z art. 239e w związku z art. 51§1, 21§1, i 3, oraz 47 §3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacji podatkowej (Dz.U.2015.613 j.t.) poprzez ich niezastosowanie. Pomimo tego, że decyzje administracyjne ustalające wymiar zobowiązań podatkowych w rozumieniu art. 128 Ordynacji podatkowej były ostateczne i podlegały wykonaniu, to w trybie przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U.2016.718 j.t.) przysługiwała od nich skarga do sądu administracyjnego.

Ma to znaczenie w kontekście możliwości przypisania winy dłużniczce zarówno w niedochowaniu obowiązku złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jak i ewentualnego doprowadzenia do niewypłacalności na skutek celowego działania czy też rażącego niedbalstwa. Sąd Okręgowy podzielił stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, zgodnie z którym nie sposób jest postawić zarzut winy dłużniczce, która ma prawo

oczekiwać możliwości wykorzystania pełnej drogi zaskarżenia i wstrzymania się z decyzją o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości do momentu prawomocnego rozstrzygnięcia w sprawie, w szczególności biorąc pod uwagę skutki i nieodwracalność decyzji o ogłoszeniu upadłości. Postawienie w tej sytuacji dłużniczce wymogu złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości przed zakończeniem postępowania przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym, w rzeczywistości prowadziłoby do faktycznego pozbawienia jej prawa skarżenia decyzji administracyjnych do sądu, ponieważ ogłoszenie upadłości i wdrożenie postępowania upadłościowego charakteryzuje się nieodwracalnością skutków, co słusznie podkreślił Sąd pierwszej instancji.

Na koniec warto dodać, że wnioskodawca istnienie zobowiązań dłużniczki wobec innych wierzycieli oparł wyłącznie na dowodzie w postaci odpisu z księgi wieczystej nieruchomości dłużniczki, z którego wynikały wpisane hipoteki przymusowe wobec trzech wierzycieli w oparciu o tytuły egzekucyjne.

Należy jednak zauważyć, że o ile z art. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotece wynika zasada domniemania, że prawo jawne z księgi wieczystej jest wpisane zgodnie z rzeczywistym stanem prawnym, to zasada ta nie obejmuje domniemania istnienia wierzytelności hipotecznej. „Zasada domniemania wynikająca z wpisu hipoteki nie obejmuje, jeżeli chodzi o odpowiedzialność z nieruchomości, wierzytelności zabezpieczonej hipoteką. Tym samym wierzyciel dochodzący swoich praw, jakie wynikają z hipoteki, nie będzie się mógł powołać na domniemanie istnienia hipoteki w celu wykazania istnienia samej wierzytelności. Będzie musiał wykazać jej istnienie zgodnie z ogólną regułą dowodową wyrażoną w art. 6 k.c.” (tak I.Herapolitańska w Komentarzu do ustawy o księgach wieczystych i hipotece, Legalis).

Mając powyższe na uwadze, dzieląc pozostałą argumentację Sądu pierwszej instancji, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 376 ust. 1 Prawa upadłościowego w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach procesu należało orzec na podstawie art. 98 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika uczestnika będącego adwokatem zostało określone na podstawie § 8 ust. 1 pkt 3) w zw. z § 10 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800).